

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 27 MAJA 1942r.

/ Popołudniowy. /

I.

Dotyczące Polski.

NEW YORK - BOSTON, WRUL, po polsku, 26.V.godz.23.15.

Audycja "Ameryka mówi do Polski", przemówienie wiceprezesa Związku robotników włókienniczych Leona Krzyckiego:

Polacy! Każdy kto przemawia do was musi się skupić, by móc oddać należyty hołd i szacunek dla waszej postawy. Ale o Polsce nie można mówić tylko z sentymentem. Polska, która przez wieki była symbolem walki o wolność, teraz przez swą postawę nadała zupełnie nowy sens pojęciom prawa i wolności.

Robotnik amerykański pracuje gorączkowo wykuwając oręż walki i wkrótce już zmiażdżony będzie sztuczny gmach potęgi niemieckiej. A wówczas Polska będzie raz na zawsze zabezpieczona przed jakąkolwiek agresją, przed wszelkim imperiaлизmem i machinacjami politycznymi.

Wasza bohaterka walka, wasze poświęcenie dla sprawy ludzkości budzi nie tylko szacunek - jest nie tylko przykładem dla innych - nakłada także i obowiązki. Obowiązek naprawiania zadanych wam krzywd. Ale i obowiązek zapewnienia, by Polska stała się współtwórcą nowej rzeczywistości i prawodawcą nowej budowy świata. Przemawiam do was nie tylko we własnym imieniu, lecz i w imieniu milionów robotników amerykańskich, którzy myślą tak samo.

Ale mówię także i jako Polak, którego ziemię rodzinną okrutny najazdca ośmielił się wcielić do swego terytorium. Po wojnie wy Polacy będziecie pierwszymi, którzy otrzymacie od nas pomoc. Odbudowa Polski wielkiej i potężnej jest dziś obowiązkiem całego świata.

NEW YORK po polsku, 26.V.godz.18.45.

Prasa amerykańska szeroko omawia zamaskowany pobór Polaków do armii niemieckiej.

Lotnicy polscy zostali wyróżnieni podczas międzyalianckich obrad lotniczych w Ottawie.

BOSTON po polsku, 26.V.godz.20.45.

Prasa turecka omawia propozycje niemieckie nawiązania współpracy z Polakami w kraju, podkreślając kategorię negatywną postawę Polaków.

KUJBYSZEW po polsku, 26.V.godz.20.15.

Polacy z Górnego Śląska, którzy wcieleni przymusowo do armii niemieckiej zdołali przejść na stronę sowiecką, opowiadają o niemczeniu Górnego Śląska i zakazie używania mowy ojczystej. Polacy są tam uważani za Niemców, lecz III klasy. Nastroje antyniemieckie są bardzo silne i Ślązacy marzą tylko o klęsce armii niemieckiej, i uwolnieniu z pod jarzma niemieckiego. Dopiero tu na ziemi radzieckiej odeschnęliśmy swobodnie - zakończył swe opowiadania jeden z tych dobrowolnych jeńców.

RADIO METROPOL po ukraińsku, 26.V.godz.18.15.

Donoszą z Równego, że znany film sowiecki "Bohdan Chmielnicki" przekazany został jednemu z uczonych ukraińskich do przejrzenia i pozywienia odpowiednich poprawek, poczem film będzie ponownie wyświetlany we wszystkich miastach Ukrainy.

" RADIOSTACJA IM. T. KOSCIUSZKI " po polsku, 26.V. godz. 19.55.

Polacy na Pomorzu walczą: Danziger Vorposten pisze, że opór Narodu Polskiego i wiara w zwycięstwo Polaków zostały złamane, nie można tylko wytępić zakorzenionej w Narodzie Polskim nienawiści do narodu niemieckiego; tak nienawidzić mogą tylko Słowianie Germanów. Druga część zdania jest bezwarunkowo prawdziwa, gdyż nienawiść Polaków do Niemców jest nieśmiertelna. Nieprawdziwym natomiast jest zwrot o tym, że Naród Polski stracił wiarę i siłę oporu. Koło Brodnicy oddziały partyzanckie tak się dały Niemcom we znaki, że trzeba było wysłać specjalne wojska do walki z nimi. Nie mogła tego przemilczeć Danziger Vorposten. W Gdańsku nieznanymi z nazwiska Polak zabił niemieckiego majstra. Sąd skazał go na śmierć i wyrok wykonano niezwłocznie. Są to dowody, że Polacy na Pomorzu nie przestali walczyć z Niemcami i nie stracili wiary w zwycięstwo.

Niemcy chwala się, że wybudowali w Polsce 2,600 km. dróg. Nie wspominają tylko, że przy tym wsiąkło polskiego potu, ilu ludzi straciło życie, w katowniczej pracy. Drogi te były zresztą potrzebne Niemcom dla przygotowywanego napadu na Zw. Sowiecki. Obecnie dowiadujemy się, że Niemcy przeprowadzają przymusowy póbór do obozów pracy. Wystarczy przypomnieć słynne bataliony Todta, które były prawdziwymi batalionami śmierci. Nowe obozy będą zapewne jeszcze gorsze.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

BEIRUT po polsku, 26.V. godz. 20.45.

Donoszą z Bazylei, że organ MSZ włoskiego Relazioni Internazionali zamieścił artykuł, w którym określa politykę Laval'a jako komedię. W Szwajcarii panuje przekonanie, że pogłoski o mającej nastąpić okupacji przez Włochy Korsyki i Tunisu nie odpowiadają prawdzie, gdyż przed zakończeniem wojny, Włosi nie odważą się na ten krok. Z Włochów pochodzących z Tunisu a powołanych do służby wojskowej, utworzono w Neapolu specjalne oddziały które w odpowiedniej chwili mają wkroczyć do Tunisu.

Donoszą ze Stambułu, że wiceprefekt Tirany został zabity przez ppw-stańców.

Godz. 23.00. - Przyjazd do Londynu nowej misji amerykańskiej uważany jest za dowód, że lotnicy amerykańscy wkrótce wezmą udział w nalotach na Niemcy, pod zwierzchnim kierownictwem angielskim, lecz wg planu wspólnie opracowanego.

W skład marynarki tureckiej wszedł nowy okręt podwodny, czwarty z rzędu, zbudowany w Anglii dla Turcji.

Donoszą z Bukaresztu, że w Rumunii miał miejsce ostatnio szereg pożarów. Między innymi spłonął zbiornik nafty w Braile.

III.

O g ó l n e

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 26.V. godz. 22.30.

Obok armii niemieckiej, także i naród ukraiński stanął do ofensywy. Albowiem by móc walczyć żołnierz musi jeść. Od pomyslnych wyników żniw zależy pomyslny przebieg ofensywy. Rezultaty pracy Ukraińców są już widoczne. 80% ziemi uprawnej obsiano. Gdy nadejdzie czas ostatecznego rozrachunku za wysiłek w wojnie wyniki pracy Ukraińców nie pójdą w zapomnienie. Pracą swą naród ukraiński wywalcza sobie prawo do lepszego bytu.

BUKARESZT po ukraińsku, 26.V. godz. 17.40.

Z rozkazu dowództwa sowieckiego ciężko ranni żołnierze armii czerwonej na Kerczy, byli dobijani na miejscu. Wzięty do niewoli porucznik sowiecki oświadczył, że dobił około 500 żołnierzy, zaś podobne zeznania złożyła pewna siostra rosyjskiego Czerwonego Krzyża.

RADIO METROPOL po ukraińsku 26.V. godz. 18.15.

Kijowski zarząd ziemski opracował wzór pluga, który specjalnie nadaje się do pracy na Ukrainie. Plóg ten będzie ciągniemy przez jednego tylko konia, gdyż waży zaledwo 18 kg. Konstrukcja jest tak prosta, że każdy kowal będzie mógł go sporządzić.

Donoszą z Kijowa, że największa ukraińska spółdzielnia spożywcza Wse-ukraińska Kooperatywa, na czele której stoi Grzegorz Perwertun, uzyskała prawo wyłączności w handlu z Rzeszą i nawiązała stosunki z niemieckim Towarzystwem Czerwonego Krzyża w zamian za towary dostarczać będzie tytoń i jaja.

W Winnicy uruchomiono kłananie.

Centralny zarząd rolny w Kijowie stwierdza, że w kulcie zasiewów wojennych zasiew ozimin w ub. roku dokonano tylko w 50%, wobec czego pozostały obszar należy obsiać zbożem jarym.

WELCHSELENDER po rosyjsku, 26.V.godz.17.20.

Jeniec sowiecki, komсомолец, zeznał że otrzymał wraz z innymi towarzyszami polecenie odcinania nosów, uszu i języków poległym krasnoarmejcom, dla zrzućenia potem na Niemców Winy.

Wezwano do żołnierzy armii czerwonej by się poddawali, obietnica dobrego wyżywienia w obozie jeńców.

RZYM po rosyjsku, 26.V.godz.16.15

Krasnij Flot przytacza znamienny epizod z walk na Kerczu. Tank niemiecki w pogoni za żołnierzami sowieckimi dotarł do brzegu zatoki i ostrzelał okręt sowiecki, na który ładowano wojska. Dziennik pisze, że okręt dotarł do brzegu przeciwnego i tam dopiero zatonął.

Ironiczna pogadanka o wiecu żydowskim w Moskwie.

"RADIO CHRZESCIJANSKIE" po polsku, 26.V.godz.21.40.

Biskupi katolicki w Niemczech wystąpili z protestem przeciw zabijaniu chorych. Pogłoski o zabijaniu chorych i rannych przez hitlerowców zostały potwierdzone przez lekarzy szwajcarskich, którzy powrócili z frontu wschodniego. Jeden z nich opowiedział, że był świadkiem zabijania rannych w pociągu sanitarnym przy pomocy gazu trującego. Hitlera, który ponosi odpowiedzialność za podobne zbrodnie, nie ominie kara boża. Musimy przyznać się do tego, by kara ta spadła nań jak najprędzej.

Wobec oburzenia całego narodu norweskiego Quisling zwolnił uwięzionych biskupów. W rzeczywistości zmiana jest nieznaczna, gdyż biskupi są pod stałym dozorem policji i nie mogą nikogo widywać.

IV.

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS. po angielsku, 27.V.godz.14.00.

Cordeau Hull odbył konferencję z Litwinowem, w czasie której zaoferował Sowietaom rozszerzenie ponowne pomocy Lease - Lend dla Rosji. Jakkolwiek ani Litwinow ani Hull nie wymienił żadnych cyfr, powszechnie mówi się, że Stany chcą przyznać Rosji dalszy miliard dolarów. B.D.Hillman oświadczył, że istnieje tendencja do zrównania gospodarczego Szwecji z W. Brytanią, Stanami Zj. i innymi państwami. Znany komentator NYT Crook, twierdzi że jeżeli Sowiety przyjmą propozycje amerykańskie następstwa tego nie tylko dla wojny ale i dla okresu po wojnie mogą być wprost olbrzymie. Jeżeli Sowiety staną w jednym szeregu wraz z W. Brytanią, Stanami i innymi państwami, to automatycznie zobowiążą się do jaknajdalej idącego poszanowania wolności wszystkich ludów i kooperacji gospodarczej przyszłej odbudowie świata.

Wg. ostatnich doniesień z Moskwy, Kozacy dokonali pod Charkowem ataku na linie niemieckie, w którym podsunęli się o 40 mil w głąb tych linii, zabijając 3.100 Niemców. Poza tym na odcinku tym panuje spokój, Niemcy gromadzą siły by odepseć oczekiwany nowy atak rosyjski. U.P. donosi, że 80 mil na południe od Charkowa toczy się wielka bitwa, w której Niemcy rzucają wciąż nowe rezerwy, lecz Rosjanie jak dotąd utrzymują swe linie. Wg. B.P. Niemcy używają licznych oddziałów spadochronowych, które opuszczane są równocześnie dla wzmocnienia pierwszych linii niemieckich, jak również na tyłach sowieckich, lecz wojska rosyjskie bardzo szybko i sprawnie oddziały te likwidują; wczoraj stracono 3 samoloty transportowe JU. Pewien wybitny wojskowy oświadczył korespondentowi U.P., że Sowiety doceniają powagę sytuacji lecz mają głębokie przekonanie, że armia czerwona zdoła ją opanować.

Donoszą z Melbourne, że Japończycy wznowili bombardowanie portu Moresby przy czym używają ponownie ciężkich bombowców. Ostatnie naloty nie wyrządziły jednak żadnych szkód.

Jak wynika z danych dostarczonych przez lotnictwo wywiadowcze amerykańskie, Japończycy gromadzą olbrzymie ilości wojsk na granicy Chin i Burmy północn. zapewne w celu zaatakowania południowej części prowincji Junan celem połączenia się z wojskami operującymi u wschodnich wybrzeży tej prowincji. Zapewne też dla wzmocnienia operacji we wschodnim Junan, Japończycy koncentrują wojska na Formozie i szeregu innych wysp.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.